

PRZEGLĄD WILEŃSKI

PISMO CODZIENNE

WARUNKI PRENUMERATY z przesyłką lub odnośzeniem do domu:
Rocznie 5 rub., półrocznie 2 rub. 50 kop., kwartalnie 1 rub. 25 kop.,
miesięcznie 50 kop.

CENY OGŁOSZEŃ:
Na 1-ej stronie 30 kop.; na 4-ej—po 15 kop. od wiersza. Nekrologi po 40 kop.
od wiersza. Ogłoszenia drobne za każdy wyraz 3 kop.

Adres Redakcji i Administracji:
Zawalna 3, m. 7. № skrzynki poczt. 52.
Telef. № 20-20.

Cena numeru pojedynczego 2 kop., na kolei 3 kop.

Redaktor przyjmuje codziennie prócz
świąt i niedziel od g. 12 do 2 po poł.
Administracja otwarta od g. 10—3.

Prenumeratę przyjmują i pojedyncze numery sprzedają w Wilnie i Mińsku księgarnie W. Makowskiego.

Składajcie w redakcjach pism polskich ofiary na Królestwo i Galicję!

TEATR
„REPOS“

Trocka 2.

Dziś. — Dziś.

Dziś nowy wspaniały program.

TEATR FAMILIJNY
„R. SZTREMER“
ul. Wielka 74. Tel. 16-00.
Dziś — Dziś.

Gwiazda sceny paryskiej, nieporównana Regina Bade wyko-
nywa główną rolę cyganki we współczesnym dramacie wedł.
znanego romansu Marji Korelli

ZEMSTA (Wendetta)
w 4-eh wielkich częściach.

Znany artysta-komik ulubieniec pietrogradzkiej
i moskiewskiej publiczności Sergiusz Sokolskij po
raz pierwszy na ekranie w bezprzykładnej komed.

Sokolski—gimnazysta.
WYSPA TAITI (czarujące widoki).

KINEMATOGRAF
„Bronisława“
Pr. Ś-to Jerski 8. Tel. 11-61.
8, 9 i 10 marca r. b.
Druga serja kryminalnego dramatu
w 5-ciu aktach.

„SASZKA SEMINARZYSTA“

Część 1-sza—„Niewinna ofiara“, 2-ga—„Tajemnica hrabiowskiego domu“,
3-cia—„Występna miłość“, 4-ta—„Krwawe spotkanie“, 5-ta—„Szu-
kaj wiatru w polu“.

KRONIKA WOJENNA
zdjęcia z natury z okolic Warszawy.
Początek: w niedzielę o godz.: 3¹/₂, 5,
6¹/₂, 8 i 9¹/₂.

UWAGA. 1) Na program ten bilety dla
dzieci i uczniów sprze-
dane nie będą.
2) Karty wolnego wstępu
nie ważne.

Biuro Ogłoszeń K. L. TAUBERA

Wilno, Dominikańska, d. № 12, m. 18, w podwórzu,
Telefon № 11-47.

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich wileńskich i zamiejscowych
gazet i tygodników na warunkach najbardziej dogodnych i przy-
stępnych. Maksymalne %/0 rabatu. Kompetentne, oryginalne i
rozumiałe układanie ogłoszeń, niewątpliwie osiągających cel.
Korzystne rady i odpowiedni wybór wydawnictw. Kosztorysy—na
żądanie. Tłumaczenie ogłoszeń na wszystkie języki bezpłatnie.

Wahania włoskie.

W gabinetach mocarstw walczących
tudzież państw neutralnych odbywa się
teraz wyteżona gra polityczna, której
wyniki mogą silnie zaważyć na losach
samej wojny. Gra ta niewątpliwie zata-
cza szerokie kręgi, lecz do nas docho-
dzą tylko ułamkowe, niedokładne infor-
macje.

Układy, które się toczą obecnie
między Rzymem, Berlinem i Wiedniem,
zbliżają chwile decyzji w polityce gabi-
netu rzymskiego. Sprawa przyłączenia
prowincji, znajdujących się pod berłem
Habsburgów, mimo popularności w sze-
rokich kołach opinii, ma dla Włoch mniej-
szą wagę, niż kwestje, które są związane z
upadkiem i likwidacją państwa otomań-
skiego.

W ostatnim trzydziestoleciu Wło-
chy, mimo wahań, trzymały się trójprzy-
mierza; ich żywotne interesy na morzu
Śródziemnym dawały się łatwiej godzić
z celami Niemiec i Austrii, niż z wido-
kami Francji i Anglii, które chcą na tem
morzu panować.

Ewentualny upadek Turcji może
skłonić Włochy do czynnego wystąpie-
nia. Ale przedtem pragną one przyłączyć
do zjednoczonego królestwa prowincje,
stanowiące oddawna przedmiot agitacji
irredentystycznej. O ile rzecz ta nie do-
jdzie do skutku w drodze pokojowej,
Włochy prawdopodobnie staną po stro-
nie trójporozumienia i swe odrębne in-
teresy w sprawie wschodniej będą usi-
łowały przeprowadzić z tytułu uczest-
nictwa w obozie koalicyjnym.

Należy wszakże przypuszczać, że
Włochy wolałyby się ułożyć z Austrią o

owe upragnione prowincje, a następnie
mieć wolną rękę w obronie swych inte-
resów na Lewancie.

Według informacji agencji pietro-
gradzkiej, toczą się w Rzymie właściwe
układy, lecz napotykają na znaczne tru-
dności. Wiedeń już się podobno zgadza
na ustępstwa terytorjalne, lecz chce wy-
konać umowę dopiero po wojnie. Być
może, iż chodzi mu o utrzymanie na
czas wojny silnych fortyfikacji, zasłania-
jących przed wtargnięciem włoskiem na
południowy front monarchji. Atoli poli-
tycy włoscy domagają się rozwiązania
sprawy *in concreto*, chcą mieć w rękę
sam jej przedmiot, a nie gwarancję nie-
miecką, którą im ofiarowuje rząd wie-
deński.

Co do stanowiska Włoch w kwestji
wschodniej, to określić stopień ich roz-
bieżności z polityką trójporozumienia
tem trudniej, że dotąd nawet w łonie
tego związku nie dojrzała zgodność po-
glądów i dążeń w pewnych ważnych
kwestjach. Stosuje się to do: sprawy cieś-
nin tudzież niektórych innych.

Włochy mają duże interesy i więk-
sze jeszcze ambicje na wodach Lewantu.
Jako zadatek przyszłych zdobyczy za-
garnęły podczas wojny o Trypolis dwa-
naście wysp tureckich, lecz nie mogły
ich zatrzymać na stałe wskutek oporu
Anglii i Francji, które obawiały się w
tej części morza Śródziemnego silnych
posterunków włoskich.

Nastrój w Niemczech.

„Russkoje Słowo“ podaje depeszę z Paryża, donoszącą o artykułach profesora Sorbony, hiszpana Ibanez-de-Ibero, który był teraz w Niemczech.

Profesor rozmawiał między innymi z dyrektorem „Nationale Bank für Deutschland“, Wittingiem, którego prawdziwe nazwisko brzmi — Witkowski i który jest rodzonym bratem Maksymiljana Hardena, redaktora „Zukunft“.

— We Francji i w Anglii — mówił Witting — dość przeczytać dzienniki, porozmawiać z politykami, żeby ocenić stan wewnętrzny kraju. U nas inaczej. Nasi parlamentarzyści nie odgrywają prawie żadnej roli w życiu kraju, a nasi ministrowie — to są urzędnicy-biurokraci nie odpowiedzialni wobec parlamentu. Może być, że jeszcze zobaczymy zmianę w tym kierunku. Sądzę i spodziewam się, że wkrótce nastąpi reforma, która umożliwi ludziom wszystkich stanów dochodzić do władzy.

Von Liszt, przywódca frakcji liberałów postępowych, rzekł:

— Będziemy się bronić do ostatniego człowieka.

Von Richthofen, członek parlamentu, mówił o usposobieniu patriotycznym partii socjalistycznej, ale kiedy Ibanez-de-Ibero zwrócił mu uwagę, że tak było na początku wojny i zapytał: ale jak teraz? — odpowiedział:

— Wśród robotników fabrycznych panuje teraz szczególny nastrój, który może doprowadzić do pewnych trudności...

Dalej Richthofen rzekł, że Niemcy będą się bili aż do zawarcia honorowego pokoju i także narzekał na to, że ministrowie nie są odpowiedzialni wobec parlamentu...

Ibanez-de-Ibero uważa te skargi na nieodpowiedzialność ministrów wobec parlamentu za znamienne, jako odzew niezadowolenia z samowładnych rządów Wilhelma i biurokracji.

Legjon amerykański.

„Birż. Wied.“ podają za prasą amerykańską wiadomość o uformowaniu „legjonu amerykańskiego“ — milicji narodowej.

Projekt w liczbie inicjatorów swych posiada szeroko popularnych: generała Wood i Teodora Roosevelta. Obejmuje on organizację oddziału wojskowego z 250—350 tysięcy ludzi, którzy dawniej służyli w wojsku, milicji lub flocie i mogą bez specjalnego, długotrwałego przygotowania ruszyć na teatr działań wojennych.

Honorową godność wodza legjonu zaproponowano ex-prezydentowi Rooseveltowi. Przyjmując go, Roosevelt powiedział:

— Powinniśmy byli, cały naród, przygotowywać się od tej chwili, gdy wybuchnęła wojna ogólnoeuropejska. Nie można być pewnym, dopóki okrutna ta wojna trwa, że prędzej-później nie będziemy wciągnięci do niej.

Roosevelt proponuje również na wypadek wybuchu wojny zorganizowanie dywizji kawaleryjskiej i stanie na jej czele.

Wstępować do szeregów „legjonu amerykańskiego“ mogą jedynie obywatele Stanów Zjednoczonych w wieku od 18—55 roku.

Ruch ludności w Rosji.

Liczba urodzeń i zgonów w Rosji Europejskiej w r. 1905 według wykazu, ogłoszonego przez Centralny Komitet Statystyczny, tak się przedstawia:

Naturalny przyrost ludności w 50 guberniach Rosji Europejskiej w r. 1905 stanowi 1.424.787 osób płci obojga (urodziło się 4.830.252, zmarło 3.405.465). Biorąc w liczbach absolutnych przyrost ludności żeńskiej (718.104) był większy od przyrostu męskiego (706.683); w stosunku jednak do liczby osób danej płci, widzimy przeciwnie: większy przyrost męskiej (13,3 pr. mil.) niż żeńskiej (13,1). Według wyznań, największy przyrost istnieje wśród mąhometan (17,3 na 1000), najmniejszy u protestantów (6,3). Przyrost ludności w Rosji Europejskiej znacznie przewyższa przyrost w Finlandji, jakoteż w innych państwach europejskich oraz Japonji. Gdy przyjmiemy, że przyrost w Rosji wyraża się cyfrą 100, to otrzymamy, dla Niemiec 73,3, dla W. Brytanji 59,9, Francji 45,9, Włoch 72,4, Austrii 75,1; dla Bułgarii, Rumunii i Serbji odnośne cyfry stanowią: 96,7, 86,3, 83,1.

Pamiętać jednak trzeba, że i śmiertelność w Rosji Europejskiej, większa jest, niż gdzie-indziej. Na 100 zgonów w Rosji przypada na Węgry 88,0, na Rumunię 79,1, Serbję i Hiszpanję po 77,2, Niemcy, W. Brytanję, Francję, Włochy i Austrię poniżej 50.

Liczba zawieranych małżeństw w Rosji Europejskiej jest stosunkowo większą, niż w Finlandji, Państwach Skandynawskich, W. Brytanji, Niderlandach i Hiszpanji: równa się ona liczbie zawieranych małżeństw w Szwajcarii, a mniejsza jest, niż we wszystkich pozostałych państwach europejskich i Japonji.

Wiadomości ogólne.

Przyjmowanie szeregowców do szkół wojskowych.

Ministerjum spraw wewnętrznych zakomunikowało gubernatorom, iż obecnie pozwolono na wstępowanie do szkół wojskowych zarówno szeregowcom, przyjętym do armji w drodze losowania popisowych, jak i wychowankom wyższych zakładów naukowych, którzy korzystali z ulg dla ukończenia szkół, a w czasie właściwym nie złożyli deklaracji o życzeniu swem odbywania służby wojskowej w charakterze ochotników.

Z Przasnysza.

Korespondent „Russk. Wiedomosti“ zdając sprawę z pobytu swego w Przasnyszu pisze:

„Przasnysz przedstawia obraz niebywałego zniszczenia. Trzęsienie ziemi nie wyrządziłoby tego, co uczyniły walki czterodniowe, podczas których Przasnysz kilkakrotnie przechodził z rąk do rąk.

Mnóstwo domów zniesiono z powierzchni ziemi, dużo przebitych jest ciężkimi pociskami.

Niema ani jednego o domu, w którymby ocalały szyby, lub którego ściany nie byłyby podziurawione kulami i odłamkami pocisków.

Walki na bagnety, strzelanina z karabinów i armat odbywały się na wszystkich ulicach.

W mieście zapanowało piekło. Ogień nie ustawał, ani w dzień, ani w nocy. Kule i pociski padały wszędzie. Szczególnie zażarcie na placach.

Większa część mieszkańców uciekła, pozostali pochowali się do piwnic“.

KRONIKA.

Miejscowa.

— Nowe dzielnice murowane. (O.) Zarząd miejski wnosi do Rady propozycję wydania postanowień obowiązujących, zakazujących budowy domów drewnianych w dzielnicach następujących:

1) W Zwierzynie między ul. Dzielną a rz. Wilją.

2) Na Łukiszkach—w dzielnicach, oznaczonych na planie №№ 153, 154, 156, 157, 163, 166 i 168.

3) Między zaułkiem Junkierskim a ulicą Twerską.

4) Na Snipiszkach—w dzielnicach pod №№ 214, 215, 216, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 i 235, oraz w dzielnicach bez numeru około magazynów prowiantowych.

5) Na Popowszczyźnie—w okręgu zaułków Ponomarskich, ul. Połockiej i cmentarza Bernardyńskiego.

6) Na Popławach—w obrębie granic miasta.

7) Na Nowym Świecie—w dzielnicach №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13 i 14.

Na przedmieściu Stefańskim—w obrębie granic miasta.

— Kursy rolnicze. (S.) Główny zarząd rolnictwa zezwolił agronomowi Moskwinowi na otwarcie w Wilnie dla uciekinierów, gospodarzy rolnych, kursów rolniczych.

— Sprawa prasowa. (Z.) Wil. izba sądowa uchyliła konfiskatę rosyjskiej broszury p. t. „Prisnopamiatnje 19 fiewrała 1861“, wydrukowanej w drukarni „Ruskij Poczin“, w której komitet cenzury dopatrywał się podjudzania jednej części ludności przeciw drugiej.

— Praktyka dla kowali wiejskich. (Ol.) Warsztaty mechaniczne Wil. Tow. Roln. przyjmują na praktykę kowali wiejskich. Roboty sezonowe są w toku. W obecnej chwili odbywa się reparacja przywiezionych z Prus maszyn rolniczych, siewników i t. p. Za kilka tygodni będą naprawiane żniwiarki, młocarnie parowe i in.

— Przegląd woźniców. (Z.) Jutro na ul. Zakretowej w pobliżu kancelarji III cyrkułu policmajster rozpocznie oględziny wehikułów. Przegląd dorożek będzie trwał do d. 19 marca (1 kwietnia) włącznie, wozów asenizacyjnych—dn. 26 marca (8 kwietnia), ciężarowych—od 26 marca (8 kwiet.) do 31 marca (13 kwietnia) włącznie, a oględziny pojazdów hotelowych odbędą się na podwórzu policyjnym przy ul. Dominikańskiej w dniu 6 (19) kwietnia.

— Wiosna. (Ol.) Nareszcie doczekaliśmy się jasnego nieba i promieni słonecznych, zwiastujących przybywanie wiosny. Obfity śnieg, spadły ostatnimi czasy, zaczął szybko topnieć, pokrywając ulice błotem. Sanna się popsuła. Niektóre przedmieścia, odwiecznym zwyczajem, toną w kałużach wody, która podczas nocnych przymrozków, tworzy gołoledź.

— Gołoledź. (Ol.) Wczoraj na Nowem Zabudowaniu, Michalina Chłopkowa, upadłszy wskutek powstałej w nocy gołoledzi, złamała nogę. Pogotowie odwiozło ją do szpitala św. Jakóba.

— Kradzież. (S.) Wczoraj wieczor. na dworcu kolejowym, Chaskiel Zabieżyński, śladając do pociągu, odchodzącego do Piotrogradu, był otoczony przez kilku złodziei zawodowych, którzy w oka mgnieniu okradli go, zabierając 400 rb. gotówką, 1.500 rb. weksłami i pasport.

— Na rzecz kolonji poprawczych. (Z.) Akejonarjusze wileńskiego Banku Ziemskiego ofiarowali na rzecz wil. kolonji poprawczych 100 rb.

Prowincjonalna.

□ Sprawa wyznaniowa. (Z.) W Bobrujsku dnia 10 (23) kwietnia wil. izba sądowa będzie rozpoznawała sprawę ks. Karola Bieliniśa z Choromey, oskarżonego o to, że, przyjmując na łono kościoła katolickiego niejaką Annę Wołodkowiczównę, odnośny dokument o porzuceniu przez W. prawosławia zapisał pod datą 10 grudnia 1912 r., podczas gdy fakt ten nastąpił dopiero 10 lutego 1913 r.

□ Aeroplan niemiecki. Dnia 6 (19) marca nad Białymstokiem około godziny krażył aeroplan niemiecki.

□ Nowe pismo. Ukazał się № 1 tygodnika polskiego, wydawanego w Mińsku przez M. Dworzaczka p. t. „Pogoń“.

□ Nowe towarzystwa. (Z.) Grodzieński urząd gubernjalny do spraw związków i stowarzyszeń zarejestrował towarzystwo pożyczkowo-filantropijne handlowców m. Grodna i grodzieński klub wioślarzy.

□ Pożar. (S.) We wsi „Buchowszczyzna“ (pow. wilejski) z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar, który zniszczył młyn parowy i dom mieszkalny M. Brudnego. Straty ogółem przenoszą 26 tys. rb.

Na Rusi.

§ Powołanie pospolitaków. W Kijowie rozlepił następujące obwieszczenie:

„Na zasadzie rozporządzenia władz, ogłaszam zamieszkującym w Kijowie pospolitakom, przeniesionym z rezerw, terminów służby 1895, 1896 i młodszych, za wyjątkiem pospolitaków floty, że zostają oni powołani do wojska i obowiązani są stawić się na punkcie zbornym zarządu kijowskiego powiatowego naczelnika wojskowego d. 20 marca o godz. 8 rano.

Policmajster kijowski Gornostajew.
Dn. 16 marca 1915 r.“

Z Królestwa.

× **Brak opału w Warszawie.** Na ostatnim posiedzeniu C. K. O. stwierdzono, że od pewnego czasu węgiel i drzewo prawie wcale nie przychodzi do Warszawy.

× **Nowa taksa.** C. K. O. postanowił wprowadzić zmiany w taksie na siano, mąkę i chleb żytni, a mianowicie: mąka pszenna pierwszego gatunku po rb. 15 za worek 5-pudowy i 8 kop. za funt w sprzedaży detalicznej, mąka pszenna drugiego gatunku—rb. 13 za worek 5-pudowy i 7 za funt w sprzedaży detalicznej, mąka żytnia pyłkowa 13 rb. za worek 5-pudowy i 7 i pół kop. za funt w sprzedaży detalicznej, razówka—1.65 kop. za pud, 4 i pół kop. funt. Chleb żytni—7 i pół kop. za funt. Siano prasowane—85 kop. za pud na stacji, 1 rb.—na wozach i 1.20—w składach.

× **Pomoc artystom.** Na posiedzeniu sekcji C. K. O. zajmowano się między innemi sprawą dana pomocy artystom-malarzom polskim w postaci urządzenia konkursu artystycznego, opartego na tematach, związanych z chwilą obecną lub w postaci większego zamówienia, opartego na wezwaniu do malarzy, aby wzięli udział w wykonaniu tych prac.

× **Archiwum prasowe.** C. K. O. postanowił utworzyć specjalne archiwum głosów prasy polskiej, rosyjskiej i żydowskiej, dotyczącej gospodarczego wpływu wojny na Ziemię Polską.

× **Nieuwzględnienie podań.** Wiele próśb obcych poddanych o pozwolenie pozostania w Warszawie bez względu na słowiańskie pochodzenie petentów, pozostawiono bez skutku.

Z Galicji.

* **Naczelnik powiatdrohobyckiego.** Naczelnik straży ziemskiej pow. Olkuskiego kapitan Tillo, mianowany został naczelnikiem pow. drohobyckiego gub. lwowskiej.

* **W poszukiwaniu urzędników.** Generał-gubernator lwowski zwrócił się do niektórych gubernatorów w Królestwie Polskiem o wskazanie mu z pośród naczelników straży ziemskiej oraz instytucji włościańskich kandydatów na objęcie odpowiednich stanowisk w okupowanej Galicji.

Z Rosji.

— **Po zdobyciu Przemyśla.** Wiadomość o podaniu się Przemyśla błyskawicznie obiegła Piotrograd i wywołała manifestację na prosp. Newskim. W oknach redakcji pism wystawiono plakaty, głoszące o radosnej nowinie.

Agencja pietrogradzka otrzymała z różnych miast państwa wiadomości o manifestacjach patriotycznych z powodu zdobycia Przemyśla.

— **Wiadomość o zdobyciu Przemyśla** ludność moskiewska powitała z wielką radością. Miasto przyozdobiono flagami. Do późnego wieczora nie ustawały tłumne manifestacje. Odbyło się nabożeństwo dziękczynne. Pisma wieczorowe rozchwytywano. W teatrach przed przedstawieniem śpiewano hymn narodowy.

— **Banda zbójcka.** Aresztowano w Odesie bandę zbójcką, która długo owerowała w gub. czernihowskiej, dokonawszy wielu grabieży i zabójstw. Ostatniemi czasy opryszkowie zamordowali 8 osób we wsi Troickoje pod Odesą.

— **Zamiecie śnieżne i burze.** Dnia 9 (21) b. m. wiału kilku godzin nad Piotrogradem i w okolicy szalała zamieć śnieżna. Pociągi z tego powodu przybywały z opóźnieniem.

Tegoż dnia w Moskwie około północy po silnej zamieci śnieżnej rozszalała się burza z błyskawicami i grzmotami.

Sprawy polityczne.

Zjazd polski.

W „Kurjerze Warszawskim“ podniesiono myśl, konieczności zwołania posłów polskich ze wszystkich trzech dzielnic do neutralnej Danii, gdzie by nastąpiła nietylko wymiana zdań i ustalenie pojęć na chwilę obecną, ale gdzie należałoby utworzyć stałe biuro polskie.

Umowa rosyjsko-amerykańska.

Sekretarz stanu Bryan i ambasador rosyjski Bachmietjew wymienili noty w kwestji pokojowego załatwienia wszelkich sporów między Stanami Zjednoczonymi i Rosją. (A.P.)

Losy Palestyny.

„Now. Wrem.“ donosi, że Piotrogradzkie T-wo Słowiańskie od miesiąca swe posiedzenia poniedziałkowe poświęca sprawie Palestyny.

Dn. 2 (15) marca prof. Dmitrijewskij w Towarzystwie tem odczytał referat, opiewający dzieje duchowej misji rosyjskiej w Jerozolimie. Wojna obecna, zaznaczył prof. D., przerwała pielgrzymki pobożne do Ziemi Świętej, lecz wynika pytanie, jaki los oczekuje Palestynę po ukończeniu wojny. Mówca sądzi, że protektorat Rosji nad Palestyną wymagałby znacznych środków pieniężnych i wojska, a jednak pozostawienie Ziemi Świętej w ręku Turków na przyszłość jest niemożliwe. Dlatego też zdaniem prof. Dmitrijewskiego, najwygodniejszym dla Rosji i dla Palestyny byłby protektorat Anglii, odznaczającej się szeroką tolerancją“.

kują o was wiadomości. Ogłaszam wam ostatnie żądanie — wymaga tego honor armji naszej i kraju. Poprowadzę was, aby stalowym klinem przeciąć żelazną obręcz nieprzyjaciela, a potem, nie zwalczonemi wysiłkami, posuwać się wciąż dalej i dalej, aż dopóki nie złączymy się z naszą armją, która po trudach wojennych zbliżyła się ku nam.

Jesteśmy w przededniu wielkich walk, bo przeciwnik nie będzie chciał wypuścić oddawna pożądaną zdobyczy. Lecz pamiętajcie, obrońcy Przemyśla, że każdy z was winien jedną myśl żywić tylko: Naprzód! Bezustannie naprzód! Wszystko, co stanie nam na drodze trzeba stratować! Żołnierze! Podzieliliśmy resztę zapasów naszych! Honor naszego kraju i każdego z nas nie pozwala, byśmy po tej ciężkiej, sławnej i zwycięskiej walce wpadli pod władzę nieprzyjaciela jak tłum bezsilny. Bohaterowie! Żołnierze! Musimy przebić się i przebijemy“.

Przez dni ostatnie przed wycieczką garnizon Przemyśla otrzymywał podwójne racje.

Kierunek wschodni wycieczki obrano, jako linję najmniejszego oporu Rosjan.

W urzędowym komunikacie wiedeńskim powiedziano, że garnizon cofnął się do fortecy, bo napotkał poważne siły rosyjskie.

LWÓW. (A.P.) Korespondent Ag. Pietr., który ze Lwowa udał się uautomobilem do Przemyśla, donosi, między innymi, że komendant twierdzy w przeddzień poddania się uprzedził o tem ludność cywilną i podziękował jej za lojalność. Nazajutrz o godz. 5 rano ze wszystkich krańców twierdzy rozległ się huk ogłuszający i podniosły się ku niebu gęste kłęby dymu, przeświecane ogniem. Oblegający zrozumieli, że Austriacy, przed poddaniem się, wysadzają w powietrze forty. Niektóre oddziały rosyjskie rzuciły się ku fortecy i około 7 rano wewnętrzna linja fortów była zdobyta. W tym samym czasie Austriacy w oczach mieszkańców, rozstrzelali pozostałe konie.

Około g. 6 rano do sztabu armji oblegającej przybyli parlamentariusze z wiadomością o kapitulacji.

Załoga Przemyśla składała się ze 170.000 ludzi. Po odliczeniu poległych, rannych i wziętych do niewoli — pozostało 107.000 zdolnych do boju żołnierzy.

Miasto jest nieuszkodzone. Ucierpiały tylko przedmieścia. Ludność cywilna składa się przeważnie z żydów.

KIJÓW. (A.P.) Jeńcy, przybyli z pod Przemyśla, opowiadają szczegóły o sytuacji w fortecy. Zapasy wszystkie były spożyte, konie obozowe zjedzono, zaczęto zabijać konie oficerów, załoga jadła mech, rzemienie, prawie wszyscy chorowali na biegunkę.

Wojna turecka.

Ze sztabu armji Kaukaskiej.

Toczyła się walka pomiędzy Rosjanami a Turkami w kraju Zaczoroskim i w dolinie Alaszkerckiej.

W innych miejscach starć bojowych nie było.

Posiłki.

BUKARESZT. (A.P.) Z Konstantynopola otrzymano wiadomość, iż 15.000 wojska, ćwiczącego się w koszarach w Konstantynopolu i jego okolicach, wysłano ku cieśninie Dardanelskiej.

Straty i trudności.

BUKARESZT. (A.P.) W ubiegłym tygodniu z Dardanelów przybyło około 200 rannych. Skutkiem braku środków komunikacji, wynikają olbrzymie trudności w zaopatrywaniu armji

W O J N A.

Front wschodni.

Komunikat sztabu Wodza Naczelnego.

PIETROGRAD. (A.P.) Na prawym brzegu Wisły i między Wisłą a Niemnem zmian niema.

Wojska rosyjskie, atakujące ze strony Taurogów, zajęły Luksargen, gdzie wzięły jeńców i zdobyły skład amunicji.

W Karpatach toczą się uporczywe walki na drogach do Bartfeldu oraz w dolinach Ondawy i Laborcza.

W pobliżu przełęczy Łupkowskiej i na lewym brzegu górnego Sanu wojska rosyjskie pomyślnie posuwają się naprzód, torując sobie drogę bagnietami. W ciągu doby wzięto do niewoli 2500 jeńców z 50 oficerami i zdobyto 4 karabiny maszynowe.

W kierunku Munkacza zwarte kolumny Niemców atakowały pozycje rosyjskie pod Rosochaczem, Orawczykiem i Koziołką, lecz wszędzie zostały odparte, przyczem poniosły dotkliwe straty.

W Galicji wschodniej zamieć śnieżna.

Pod Osowcem.

PIETROGRAD. (A.P.) Bombardowanie Osowca znacznie osłabło. Prawdopodobnie niektóre ciężkie baterje zostały wywiezione z pod fortecy.

W Karpatach.

Gazety szwajcarskie donoszą, że wojska niemieckie usunęły się z komitatów węgierskich, Marmaroszu i Ungwaru. Podobno w Karpatach zostało jeszcze około 60.000 Niemców. Część wojska austriackiego przerzucono z pod Dukli do przełęczy użockiej. Z Bardjowa wyjeżdża ludność cywilna.

Z ostatnich dni Przemyśla

PIETROGRAD. (A.P.) Przed wycieczką garnizonu Przemyśla w d. 6 (19) bm. wojskom rozdano odezwę generała Kusmanka, datowaną 5 (18) bm. treści następującej: „Żołnierze! Upłynęło pół roku od chwili gdy my, dzieci prawie wszystkich narodowości naszej ukochanej ojczyzny, ramię przy ramieniu, bez przerwy opieramy się nieprzyjacielowi. Dzięki pomocy Bożej i dzielności waszej, powiodło mi się, mimo ataków wroga, mimo zimna i braków, bronić fortecy przed nieprzyjacielem. Wam w dużej mierze udało się już zasłużyć na uznanie naczelnego wodza armji, na wdzięczność kraju i nawet na szacunek nieprzyjaciela. Tam w naszej ukochanej ojczyźnie tysiące tysięcy serc niepokoi się o was i miliony z zapartem oddechem ocze-

W trosce o kosztowności.

BUKARESZT. (A.P.) Rząd turecki postanowił, w razie niebezpieczeństwa, kosztowności Banku Otomańskiego przewieźć do Angory, nie zaś do Konji.

Tureckie urzędy telegraficzne już nie przyjmują telegramów i in. korespondencji do Smyrny.

Front zachodni.

Z komunikatów francuskich.

PARYŻ. (A.P.) Na północ od Arras pod Notre Dame de Lorette Niemcy odebrali część zajętych przez Francuzów okopów, lecz wieczorem znów musieli ustąpić.

Pod Laboisel na półn.-wschód od Albert w dalszym ciągu trwa walka granatami ręcznymi. Francuzi zdobyli znaczną część pozycji niemieckich.

W ciągu niedzieli Niemcy ostrzelali Reims.

Na wzgórzu Argońskim Niemcy ponieśli 2 porażki.

W pobliżu Bagatelle oręż francuski również miał powodzenie. Niemcy mimo energicznych kontrataków, pozycji straconych nie odzyskali, natomiast ponieśli znaczne straty.

Na północ od Badonviller Francuzom udało się posunąć nieco naprzód.

Niemcy ostrzelali szpital w Albert, nie bacząc na to, że nad gmachem powiewał znak czerwonego krzyża. Kilka pocisków trafiło w zabudowania, zabijając 5 osób i kilka raniąc. Wliczbie ciężko rannych jest zarządzająca szpitalem.

Francuskie siły lotnicze w niedzielę również były czynne, bombardując niemieckie dworce kolejowe w Belgii. Na północ od Reims ścigano lotnika niemieckiego.

W Alzacji postrzelono aeroplan niemiecki na zachód od Colmar. Rzucono 6 bomb w dworzec kolejowy w Cerne. Poza tem niemcom poczyniono pociskami, rzuconymi z aeroplanów, szkody w Brugge, Chauny, Coucy-le-Château, Pont-Faverge, Conflans-Jarnes i w in. miejscach. We Fryburgu 8 pocisków francuskich trafiło w dworzec kolejowy.

Zeppelin.

PARYŻ. (A.P.) W poniedziałek o g. 10 wiecz. znów zauważono nad Paryżem Zeppeliny. Natychmiast wszczęto alarm, pogaszone światła.

PARYŻ. (A.P.) W departamencie Oise zauważono 2 Zeppeliny. Natychmiast dano znać do Paryża, gdzie poraz wtóry wszczęto alarm i pogaszone ogień.

Wojna austro-serbska.

Serbowie znów biją.

CETYNJE. (A.P.) Artylerja austriacka wraz z piechotą rozpoczęła ostrzeliwanie pozycji czarnogórskich przed Grochowem, nie przyczyniając strat. Również bez rezultatu rzucają pociski z aeroplanów austriackich na Grochowo.

Austriacy w dalszym ciągu deportują mieszkańców-serbów z Bośni i Hercegowiny. Zorganizowano pomoc dla przybywających do Czarnogóry rodzin serbów-uciekierów.

Na morzu.

"Gaulois".

PARYŻ. (A.P.) Po pierwszej naprawie, dokonanej na miejscu, "Gaulois" o własnych siłach podążył ku Malcie. Należycie odrestaurowany, krążownik ten znów prawdopodobnie będzie zdolny do walki.

W państwach neutralnych.

Kontrabanda.

BUKARESZT. (A.P.) Rząd zatrzymał 21 wagonów, przybyłych do Bukaresztu z Niemiec; w wagonach tych były miny,

torpedy i materiały wojenne przesyłane do Turcji. Wagony skierowano z powrotem na granicę austriacką.

Efekt upadku Przemyśla.

RZYM. (A.P.) Wiadomość o kapitulacji Przemyśla wywarła tutaj silne wrażenie. Fakt ten ma ogromne moralne znaczenie, ponieważ agenci niemieccy we Włoszech zapewniali stale, że Rosjanie nie zdobędą Przemyśla.

Na ziemi perskiej.

SZTOKHOLM. (A.P.) Agencja telegraficzna szwedzka ogłasza, że wiadomości o czynnościach oficerów szwedzkich w Persji i oskarżanie ich o sprzyjanie kontrabandzie broni są zupełnie bezpodstawne.

Korsarstwo niemieckie.

SZTOKHOLM. (A.P.) Ministerjum spraw zagranicznych podało do wiadomości doniesienia generalnego konsula szwedzkiego w Londynie w sprawie zatopienia przez łódź podwodną statku szwedzkiego „Hanna”. Na mocy owego doniesienia można twierdzić, iż, wbrew oświadczeniom niemieckim, statek został zatopiony bez dokonania oględzin.

Ogłosy wojny.

Ruch antyalkoholowy.

SZTOKHOLM. (A.P.) Donoszą z Berlina, iż Niemcy opracowują projekt prawa, upoważniającego władze do zawieszania wyszynku wódki.

Nadzieje gen. Pau.

W „Now. Gazecie” czytamy:

„Od osoby, która miała sposobność wystosowania kilka zapytań pod adresem gen. Pau podczas jego pobytu w Warszawie, otrzymaliśmy następujące informacje:

Generał Pau zapewnił, iż jest przekonany, że wojna skończy się w ciągu bieżącego roku. Oczywiście wierzy on niezłomnie w zwycięstwo koalicji. Są wielkie zadania, wielkie wysiłki, które armje koalicyjne spełnić muszą, ale je wykonają z całą stanowczością. Już tyle zdziałano, że utworzona jest droga zwycięstwu nieomylnemu. Ale trzeba spokoju i wytrwałości. Świat ponosi olbrzymie ofiary, lecz nie napróżno. Wielki i wzniosły cel koalicji musi być osiągnięty. W miarę ustalania się pomyślnych warunków atmosferycznych, tempo walk będzie pośpieszniejsze. To też można mieć pełną wiarę, że w r. 1915 zakończy się wojna. Długi może być później okres rokowań dyplomatycznych, albowiem niezwykłe zagadnienia będą roztrząsane i muszą być ostatecznie załatwione”.

Widzimy stąd, że, zdaniem gen. Pau, napewno będzie zwycięstwo — jak się ociepli.

Przewidywania Frencha.

PARYŻ. (A.P.) Przedstawiciel „Havasa” miał wywiad z feldmarszałkiem Frenchem o sytuacji obecnej. French wyraził przekonanie, iż wojna prędko się skończy, gdyż sprzymierzeńcy mają doskonałe warunki i siłę, Niemcy zaś zmuszeni są do oszczędności, szczególnie amunicji i zapasów bojowych.

Z ostatniej chwili.

Komunikat sztabu Wodza Naczelnego.

Oddział rosyjski, który był w Klajpedzie (Memlu), opuścił terytorjum niemieckie.

Na lewym brzegu Niemna w okolicy Marjampola Rosjanie odparli atak Niemców, zadając im wielkie straty.

Na szosie z Kalwarji do Suwałk w pobliżu Szypliszek kawalerja rosyjska, korzystając z ciemności i zadymki, zniszczyła część zasłony, resztę wzięła do niewoli i zabrała wozy i znaczną ilość prowiantu.

Artylerja Osowca osiągnęła poważne rezultaty; ogień baterji niemieckich osłabił znacznie.

W innych okręgach na prawym brzegu Narwi i na lewym brzegu Wisły ważniejszych zmian niema.

W Karpatach Rosjanie w dalszym ciągu posuwali się w przalęczy duklańskich do górnego koryta Sanu, przyczem wzięli do 3500 jeńców, 16 karabinów maszynowych i 3 działa.

W kierunku użockim ataki przeciwnika odparto.

Komendant Przemyśla, generał Kusmanek, zgodził się na warunek poddania się bezwzględnie. Według jego oświadczenia garnizon liczy 9 generałów, 93 sztab-oficerów, 2500 ober-oficerów i urzędników i 117.000 szeregowców. Wojska rosyjskie weszły do twierdzy i zajmują fortyfikacje. Rozpoczęto przyjmowanie i sprawdzanie jeńców, oddanej artylerji i innej zdobyczy.

Ofiary.

Na zrujnowaną przez wojnę ludność Królestwa Polskiego od p. K. Ł.—3 rb.

Do uzuania Redakcji: p. L. K. z Mińska rb. 19 kop. 95, p. W. z Mińska—rb. 9.

Redaktor odpowiedzialny:

STANISŁAWA STUDNICKA.

Wydawca:

WITOLD ABRAMOWICZ.

Potrzebni są chłopcy

do sprzedaży ulicznej. Zgłaszać się ulica Zawalna 11a, magazyn p. Z. Nagrodzkiego do Z. Rewkowskiego, pomiędzy 10—11.

WARSZAWSKI

MAGAZYN

W. ZANIEWSKIEGO

Wilno, Ś-to Jańska 19.

Tel. № 17-68.

POLECA:

garnitury gotowe

PALTA,

SPODNIE,

Kamizelki jedwabne

FUTRA,

BEKIESZE,

Marynarki na futrze

SPORTÓWKI,

SERDAKI,

materiały na obstalunek

A TAKŻE

PRZYJMUJE OBSTALUNKI

z powierzonych materjałów.

KRÓJ SOLIDNY.